

ELS PICASSOS D'ANTIBES, PASSIÓ I TRADICIÓ.

A aquells que encara no hagin visitat l'exposició dels picassos d'Antibes, una mostra que ha quedat difuminada entre les vacances i l'inici de la temporada acadèmica, els recomano espabilar-se ja que el 15 d'octubre se'n va de Barcelona. Les obres podran veure's més endavant a la seva seu, al castell Grimaldi d'Antibes, però la ruta per arribar-hi, si bé plena d'encant, és més llarga i està absolutament fora dels circuits "low-cost".

El conjunt de pintures d'Antibes que mostra el Museu Picasso de Barcelona, ens permet conèixer en directe l'obra d'un període escassament difós al nostre país i que s'adapta agradablement a la ciutat. La mediterraneïtat explosiva de l'exposició sintonitza amb la pròpia de Barcelona i les constants referències mitològiques d'aquestes obres connecten amb les al·lusions al nostre passat romà visibles als frisos que l'artista va realitzar per el col·legi d'arquitectes.

Contextualitzar l'exposició a la ciutat és tan senzill com entrar en el context de l'artista de la mà de la documentació fotogràfica que acompanya la mostra. Veure la força i el carisma de l'home de 65-66 anys al costat de la seva amant que acabava d'entrar en la vintena, és una introducció absolutament clarificant. Però, a més, pensem que Picasso acabava de sortir d'un llarg període de guerres (la Guerra Civil d'Espanya i la II Guerra Mundial) durant el qual havia viscut bàsicament entre la humitat, el fred, les bombes i els nazis que ocupaven París. I sortia, també, d'una relació amb la Dora Maar, perpetuada en *La Femme qui Pleure* i d'una producció artística marcada pel dolor (*Guernica*). Arribar, de nou, al Mediterrani acompanyat per la jove Françoise, va ser tornar a la vida després de la mort, ressuscitar. Aquesta nova vida, Picasso l'explica en tota una sèrie de reencarnacions mitològiques, tan velles com el mar i tan fresques com els nous amors.

La Joie de Vivre és el quadre que aglutina tota la mostra, i hi arribem des d'una sèrie de dibuixos d'un sol traç, rodons, nets, amb una línia sintètica, elemental i emotiva on en Picasso i la Françoise es transformen en personatges propis de les *Metamorfosis* d'Ovidi, en éssers mítics, en una successió de veritats eternes. *La Joie de Vivre* és la peça estel·lar d'una sala on cabres, centaures, nusos i alegres híbrids amb potes de cranc conformen una cort, un eco de l'obra principal. Aquest homenatge a la Françoise, esquemàtic, d'estructura triangular, d'enganyosa simplicitat i facilitat, culmina tota una cadena d'anelles plàstiques que ens remunten més enllà de Tizià, però que aquí ho deixarem en Tizià, en les *Bacanals* que als anys 20 del 1500 va pintar per a Alfons d'Este. Amb un llenguatge

absolutament lliure, mixtificació dels diferents llenguatges que Picasso ha desenvolupat al llarg de la seva trajectòria, basant-se en la descomposició per plans i en l'essencialitat, ens ofereix la reinterpretació d'un tema tractat pel ja esmentat Tizià, per Poussin, Derain i Matisse entre altres. Analitzar qué és el que cada un d'aquests artistes ha incorporat al tema és un exercici apassionant que va conformant i omplint de valors ancestrals la frescura d'aquesta *Joie de Vivre*. L'alegria es tenyeix, a *La Joie de Vivre*, de blau. És un blau mediterrà, absolutament dominant, un blau que envaeix l'obra, que omple el cos de la Françoise, i que transmet la total i absoluta identificació que fa l'artista entre atmosfera mediterrània i felicitat conjugal. El blau del mar, el groc del sol, el vert dels pins, el caoba del cabell, de la terra i el negre de les grans ombres caniculars que tanquen, clàssicament, la composició basten, ja que, en aquest paradís presidit per la Françoise Gilot, no hi ha res més. I aquesta voluntat plàstica, la d'expressar el propi paradís, és la que diferencia l'obra de Picasso de la dels artistes anteriorment esmentats. Picasso no pinta una edat d'or passada, un temps idíl·lic ja perdut, Picasso no somia, ell, a Antibes ho viu. Viu en aquesta Arcàdia feliç i desenfrenada que els altres varen veure en pintura.

En Picasso es produeix una assimilació visceral entre sexe i gastronomia. Només cal donar una ullada a obres com *Les Senyorettes del Carrer Avinyó*, a *L'Harem* o a *L'Olympia* entre altres, per constatar com la festa amorosa va acompanyada d'una festa menjívola. És primitivisme, és sana desinhibició? El festival d'Antibes que exposa el Museu Picasso de Barcelona, acaba amb una sala repleta de menjar, de fruits del mar, de peixos, de congressos i de garoines. Una figura masculina i una femenina, *El Menjador de Garoines* i *La Venedora de Garoines* presideixen la sala. Ell, com a pescador, de cos cepat, sentat, mig recargolat, vestit amb la seva clàssica samarreta a ratlles blaves i blanques, posa envoltat de garoines i deliciosament ofegat per la garoïna que li omple la boca. Ella, com a peixetera portadora de garoines. Les cultes figures ovidiques de l'inici s'han metamorfosejat voluntàriament en símbols absolutament visceralment del plaer. No es perdin el procés.

Conxita Boncompte Coll